

Uit de pers

- Dat onze vlinders in snel tempo aan het uitsterven zijn kan iedereen die met onze gevleugelde vrienden begaan is makkelijk vaststellen. Toch gebeurt er soms iets eigenaardig, zo melde het Laatste Nieuws in maart 2007. In Vlaams Brabant werd door beheersmaatregelen het voortbestaan van het gentiaanblauwtje mogelijk gemaakt, en recent werd de in België uitgestorven gewaande blauwe vuurvlinder waargenomen. Dit is een klein oranjerode vlindertje waarvan de mannetjes een opvallende violette glans hebben. In Europa is het aantal blauwe vuurvlinders in een kwarteeuw met zowat de helft gedaald.

- In België is een nieuwe spin ontdekt. Het is de kierkogelspin, *Theredion asopi* Vanuytven. Het is zeer onwaarschijnlijk verteld Koen Van Keer van de Belgische Arachnologische vereniging Arabel, dat er nog nieuwe soorten ontdekt worden in onze streken. Deze amper 1cm grote spin werd in 1989 al een

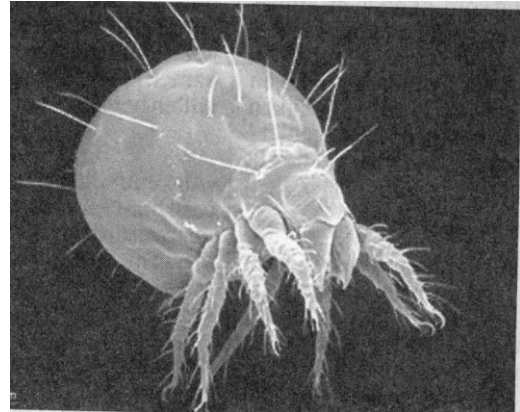

- keer opgemerkt in de omgeving van Namen, maar toen was nog niet duidelijk dat het hier om een nieuwe soort ging. Deze soort komt vooral voor in de omgeving van spoorwegen, waarschijnlijk is ze naar hier meegevoerd door steengruis dat tussen de spoorlijnen gekapt is. Ze is daarna naar kieren in de omliggende muren verhuisd. Waarschijnlijk zal ze in de loop der jaren verder weg van de spoorwegen verhuizen, wat ze nodig heeft zijn kieren in een muur en mieren om op te eten.
- In een afgelegen streek in Vietnam zijn 11 nieuwe dier en plantensoorten ontdekt. Het gaat om één slang, twee vlinders, vijf orchideeën en drie andere plantensoorten. Volgens WWF leeft de slang, die 80cm lang wordt, langs waterlopen waar ze van kikkers en andere kleine dieren leeft. Ze heeft een geelwitte streep op de kop en rode stippen op het lijf. Eén van de twee nieuwe vlindersoorten behoort tot de dikkopjes gekenmerkt door een snel en onregelmatig vliegpatroon. Drie van de vijf orchideeën bezitten geen bladeren en ze leven op rottende materiaal. Bij de andere plantensoorten vinden we o.a. een *Aspidistra* met een bijna volledig zwarte bloem evenals een aronskelk met gele bloemen.
- Europa waarschuwt voor oprukkende tijgermug *Aedes albopictus*. Dit beestje, afkomstig uit Azië verspreidt knokkelkoorts en chikungunya. In Italië, Ravenna brak een ware epidemie uit met 254 slachtoffers waarvan één met dodelijke afloop. Bij ons zijn enkele gevallen bekend bij personen die terugkeerden uit de tropen, maar muggen

reizen ook vaak naar andere bestemmingen, onder andere in gebruikte autobanden met plasje water erin. In 2000 werd de eerste tijgermug waargenomen in Antwerpen. Voor de huidige stand van zaken is het afwachten op onderzoeksresultaten. De steek van een tijgermug is pijnlijk en ze kleuren roodpaars.

- Het sterkste dier ter wereld in de blinde mijt. De hoornmijt van nog geen mm groot die zelf een tienduizendste van een gram weegt zou tot 1200 keer zijn eigen gewicht kunnen heffen. Het diertje is daarmee vijf keer zo sterk als de modellen verwachtten. De onderzoekers testten hoe hard ze moesten trekken op het diertje los te krijgen van de ondergrond waaraan het zich vastklampte. De klauwtje ontwikkelden daarbij een kracht van 1170 kilonewton per m². Enkel de scharen van sommige kreeften doen nog beter, maar gezien de grootte kan geen enkele soort aan de hoornmijt tippen.

- In één nacht werden door een Zichemse mottenliefhebber maar liefst 12 soorten voor België uitgestorven vlinders waargenomen. Daaronder was ook de sinds 1980 uitgestorven gewaande varensuil opnieuw gezien. Terwijl voor de dagvlinders het aantal in België slechts 60 soorten meer bedraagt, 30% is de laatste 50 jaren verdwenen, is dit voor de nachtvlinders niet duidelijk hoe ze er voor staan daar ze niet zo goed werden bestudeerd als de dagvlinders. Er zijn er ook veel meer, zo'n 2400. Je moet er inderdaad ook heel wat slaap voor laten om onze motten te spotten.
- Mieren zijn slimmer dan we denken. Johan Billen van de KUL bestudeert mieren, en staat nog steeds versteld hoe weinig verschil er is met de mensen. De mieren leven evenals de mens in een ingedeelde maatschappij. De kleine en zwakkere mieren doen het fijne werk, ze zorgen voor de larven en de koningin, de middelgrote mieren zorgen voor de aanvoer van voedsel en voor de opbouw en onderhoud van het nest. De grotere mieren verdedigen het nest. Opvallend is ook dat de mieren elkaar trainen. Bij de bosmieren bvb. leren de oudere mieren aan de jongere hoe een nest moet worden opgebouwd. Dennennaalden moeten zo geplaatst worden dat de regendruppels niet in het nest terecht komen, wordt door een jongere mier een naald verkeerd gelegd, dan wordt deze gecorrigeerd door de oudere mier. Mieren leggen ook een geurspoor aan om de terugweg naar het nest te vinden, maar ook om andere mieren de weg naar voedsel te laten weten. Woestijnmieren leggen geen geurspoor omdat dit te vlug zou verdampen, maar ze tellen hun stappen en oriënteren zich op de zon om de terugweg naar het nest te vinden. De woestijnmieren stockeren ook alle voedsel dat ze tegenkomen daar dit in de woestijn meestal schaars is, zo zorgen ze er voor dat er alle dagen voedsel is. Het zijn ook propere dieren, omdat ze in nesten leven zijn ze

onderhevig aan vocht en warmte, dus ook voor schimmel. Daarvoor produceren ze een soort schoonmaakmiddel dat een antibioticum bevat waardoor de schimmels minder kans hebben. De mierenkolonies bestaan voor 99% uit vrouwen, ze produceren enkel mannetjes als ze sperma nodig hebben om een nest op te bouwen, eens geleverd sterven de mannetjes.

- In Merkssem werd vorige zomer een 20cm lange schorpioen gevonden. Het is een niet giftige soort, maar het was toch even schrikken voor de buurtbewoners. Een in de omgeving gelegen dierenzaak werd met de vinger gewezen als schuldige, nadat er ook al eens een slang uit de zaak ontsnapte. De zaakvoerder reageerde gelaten op deze aantijging, maar beweerde reeds langere tijd geen schorpioenen meer te verkopen. Mogelijks ontsnapte het dier bij een particuliere liefhebber. Toch een beetje opletten graag.
- Red de hommelmel, verwaarloos uw tuin. De hommelmel wordt volgens natuurpunt met uitsterven bedreigd. De steriele siertuinen die wij veelal aanleggen zijn voor deze dieren onaantrekkelijk. Een aantal soorten waaronder de waddenhommel wordt dan ook nu reeds als verdwenen beschouwd. Hommelmels zijn noodzakelijk voor het bestuiven van bepaalde vruchten. Als we in onze tuinen bepaalde hoeken laten overwoekeren en stukjes verwaarlozen kan dit een heel verschil maken voor deze nuttige insecten. Bepaalde planten als dovenetel en klaversoorten zijn voor deze diertjes een bron van voedsel. Een nestkastje kan je scheppen door een omgekeerde bloempot met wat gedroogd gras erin.
- Een team van archeologen heeft in de Spaanse provincie Burgos een menselijke tand gevonden van meer dan 1 miljoen jaren oud. Het is het oudste menselijke fossiel dat in west Europa gevonden werd.
- In Brussel werd na een afwezigheid van meer dan 50 jaren de moerassprinkhaan teruggevonden. In een paardenweide in Sint-Lambrechts Woluwe werd een wijfje van *Stethophyma grossum* gezien. Deze sprinkhaan wordt vanwege zijn driekleurige dijen ook wel cricket Belge genoemd. De terugkeer zou te danken zijn aan de jarenlange inspanningen van de leden voor het natuurbehoud.
- In Prüm werden resten gevonden van een reuzenschorpioen. Aan de hand van een gevonden schaar van maar liefst 46cm afkomstig van een zeeschorpioen kwamen wetenschappers tot de conclusie dat de zeeschorpioen *Jaekelopterus rhenaniae* zowat 2,4 m groot was en tot 180kg zwaar woog. Het diertje leefde tussen 460 en 225 miljoen jaar geleden. In die periode leefden ook reusachtige duizendpoten, libellen en kakkerlakken.

